
ЧЕТЕНЕТО- УДОВОЛСТВИЕ ИЛИ ЗАДЪЛЖЕНИЕ

Попълването на читателски дневници, следването на стриктни списъци със задължителна литература и писането на доклади след всяка прочетена книга често карат учениците да намразват четенето, тъй като го превръщат в досадно задължение, пълно с излишна бумажина. Да, учениците имат нужда от структура, но тя може да е под различна форма и да не изисква от тях да попълват формуляри и да следват процедури. Ако не разполагат със свободата просто да изберат някоя книга от рафта спонтанно според настроението си или след кратка консултация с препоръките на съучениците си, може и да не стигнат до частта с четенето.

Стратегии, които учителите могат да използват, за да развият четивна грамотност в своите класни стаи.

Стратегия 1: Учениците си задават въпроси по текста

На учениците се дават няколко минути за прочитане на текст (времето се определя от дължината му и сложността за конкретната група деца). След това всеки ученик трябва да измисли и напише поне два въпроса, свързани с ключовите моменти от текста. Времето за това е 2 минути. Когато всички са готови, 2-3 ученици четат въпросите си, а останалите трябва да намерят отговорите в текста.

Предимства на стратегията:

- Учениците обръщат внимание на важните моменти от текста, преди да са прочели въпросите към него;
- Учениците се научават да задават въпроси върху ключова информация;
- Учениците имат възможност да се допълват един друг.

Стратегия 2: Задаване на един и същи въпрос 10 пъти и даване на различен отговор всеки път

Задаването на един и същи въпрос и даването на различни отговори позволява на учениците да измислят идеи, след като се изчерпят клишираните и често срещани отговори. Тази стратегия е подходяща за индивидуална работа, след като учителят е поставил задачата. Учениците записват въпроса и си го задават наум 10 пъти, като всеки път трябва да дадат нов отговор. Записват отговорите си, които всъщност се превръщат в идеи, които могат да развият.

Резултат: Учениците имат десет различни отговора/решения на един въпрос. Генерирали са 10 идеи самостоятелно.

Предимства на стратегията:

- Стратегията е приложима за всички предмети;
- Учениците имат възможност да запишат и най-странните и нестандартни предложения, без да се тревожат, че някой ще ги критикува, защото работят самостоятелно.

Стратегия 3: Създаване на връзка с нещо преживяно

Учениците прочитат внимателно предварително подбран текст. След това в рамките на 10 минути получават задача да го свържат с нещо преживяно, като включват и няколко провокиращи ключови думи. Когато са готови, трябва да използват ключовите думи, за да напишат провокиращо заглавие и подзаглавие на текста, които да съдържат уникална идея.

Резултат: Заглавие на текст (провокиращо) заедно с подзаглавие, което показва разбиране на ключова, уникална идея.

Предимства на стратегията:

- Добро отваряне на урок;
- Правят асоциации с неща от живота си;
- Вникват по-дълбоко в текста;
- Търсят подсмисъл на текст.

Стратегия 4: Създаване на репортаж

Учениците прочитат внимателно зададен текст, като получават задача създават репортаж със свои думи, като перифразират и обобщават текста. Важно е да бъде зададен обемът на репортажа, да бъде въведен предварително жанра репортаж и времето, за което да прочетат текста и съответно да напишат репортажа.

Резултат: Създават текст, който е обобщение на друг по-голям текст, със свои думи.

Предимства на стратегията

- Учениците си обогатяват речта, като използват синоними;
- Учениците се учат да обобщават информация;
- Учениците се запознават с особеностите на медийния жанр.

Стратегия 5: Перифразирание на думи на автора със свои думи

Учениците прочитат внимателно зададен текст. След това имат 6-7 минути да открият местата, където авторът показва отношението си към него, и да перифразират неговите думи, като разсъждават върху тях. Тази стратегия отнема не повече от 7 минути без четенето на текста.

Резултат: Учениците откриват отношение на автора към текста.

Предимства на стратегията:

- Учениците се научават да перифразират чужд текст;
- Разсъждават върху авторското отношение към текст;
- Вникват по-дълбоко в смисъла на текста

Един начин да направим четенето по-интересно за децата е като придадем на четенето смисъл и го обвържем с личностното си развитие и самоконтрол. Важно е да започнем да говорим за четенето по-скоро като за нещо приятно, което правим в свободното си време.

